

Lundgylden (*Smyrniium perfoliatum*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Smyrniium perfoliatum*

Synonymer: -

Kaldenavn: Lundgylden

Beskrivelse: Lundgylden tilhører skærmplantefamilien. Planten kan blive 40-150 cm høj¹. Den har en massiv, næsten glat stængel, der opadtil er vinget, har spredte stjernehaar og er forgrenet². Planten er gul-grønlig og er ofte stærkt gul på den øvre del. Kronen er gul og mangler både små- og storsvøb². Planten blomstrer i maj-juni. Arten har en lille, underjordisk ægformet knold. De øvre blade er hele, hjerteformede eller næsten runde og stængelomfattende. De nedre blade er 2-3 gange flersnitdelte¹.

Lundgylden. Foto: Wiki commons By Sten Porse - Own photo, taken in Jutland., CC BY-SA 3.0,

Blomsterne besøges af et stort antal insektarter og frøene, der er tydeligt ribbede, spredes naturligt primært ved vindslyngspredning men dyrespredning forekommer også. Arten er også menneskespredt via haveaffald, trafik og udbringning af flis².

Lundgylden er en to- få-årig urt, der kan danne bestande ved frøspredning. Arten formerer sig ikke vegetativt².

Forvekslingsmuligheder

Lundgyldens iøjnefaldende gul-grønne farve, de stængelomfattende øvre blade og fravær af svøbblade gør, at planten ikke bør kunne forveksles med andre gulblomstrende skærmplanter.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Lundgylden stammer oprindeligt fra den centrale og sydlige del af Europa, den nordlige del af Afrika og sydøstlige Asien. Planten blev introduceret som prydpilte i haver³. Lundgylden er foruden Danmark registreret i NOBANIS i Østrig, Tjekkiet, Tyskland, Holland og Sverige.⁴

Lundgylden er ret almindelig i Københavnsområdet, sjældent på det øvrige Sjælland og i NV-Jylland og i øvrigt meget sjældent eller manglende i Danmark⁵. Den findes som oftest i parker, muldrige skove, grøftkanter samt på affaldspladser¹. Planten er forvildet i naturen og spreder sig og er under spredning i Danmark^{2,5}. Lundgylden er observeret på 74 lokaliteter i perioden 1983-2017. Langt de fleste observationer er i hovedstadsområdet². Atlas Flora Danica angiver arten fra 30 ruder⁵.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
2	2	1	1	1	1	6	8

Spredningspotentiale: (2). Arten spredes udelukkende ved frøspredning, samt med menneskelig aktivitet². Der foreligger ikke viden om frøenes levedygtighed i frøbanken. I Danmark angives arten at være under spredning^{2,5} medens den i England kun har spredt sig i begrænset omfang naturligt, dog ses der en fortsat spredning³. Lokalt kan arten spredes naturligt og grundet frøproduktionen optræde invasivt medens spredning over længere distancer kun sker ved menneskelig mellemkomst, hvorfor spredningspotentialet scores som 2.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: (2). Lundgylden vokser primært på menneskeskabte og kulturpåvirkede steder² ofte på græsklædte steder, kultiverede jorder (som blomsterbede) og i ruderaer. Kan vokse i skygge af andre planter³. Arten angives dog også at forekomme i løvskovkanter og krat⁵ hvorfor levestedernes bevarings- og naturværdi scores som 2.

Påvirkning af hjemmehørende arter: (1). Når lundgylden er etableret, kan plantens frø spredes lokalt og her sandsynligvis udkonkurrere de hjemmehørende plantearter^{3,6}. Der foreligger dog ikke data, der dokumenterer effekten på hjemmehørende arter, hvorfor arten scores 1.

Påvirkning af økosystemer: (1). Der foreligger ikke data der dokumenterer påvirkning af økosystem funktioner hvorfor påvirkningen scores som ubetydelig.

Økonomiske effekter: (1). Ukendt.

Helbredseffekter: (1). Ukendt.

Total score = 8

Kilder

¹ Frederiksen, S., Rasmussen, F. N. & Seberg, O. (2012): *Dansk flora* (2. udgave). København. Gyldendal.

² <https://www.fugleognatur.dk/artsbeskrivelse.asp?ArtsID=3615> besøgt [08-03-2018] og Felthåndbogen besøgt 26-03-2018.

³ <http://www.nonnativespecies.org/factsheet/factsheet.cfm?speciesId=3303> besøgt [08-03-2018]

⁴ <https://www.nobanis.org/species-info/?taxaId=3054> besøgt [08-03-2018]

⁵ Hartvig, P. 2015. Atlas Flora Danica. Gyldendal, København.

⁶ <https://www.theguardian.com/environment/2005/apr/15/environment.sciencenews> besøgt [15-03-2018]